II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/419 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2020. január 30.)

az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programok tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelettől való eltérésről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 53. cikke b) és h) pontjára,

mivel:

(1) 2019. október 2-án a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) választott bírósági határozatot hozott „Az Európai Közösségek és egyes tagállamai – A nagy polgári légi járművek kereskedelmét érintő intézkedések” ügyben (WT/DS316/ARB). A választott bírósági határozat felhatalmazta az Amerikai Egyesült Államokat (a továbbiakban: USA), hogy engedélyt kérjen arra, hogy az Airbus részére nyújtott uniós támogatásokra válaszul évi 7,5 milliárd dollárt meg nem haladó mértékű pénzügyi következménnyel járó ellenintézkedéseket vezessen be. 2019. október 18-án az USA 25 %-os *ad valorem* behozatali vámot vetett ki egyebek mellett a Németország, Spanyolország, Franciaország és az Egyesült Királyság által az Egyesült Államokba exportált csendes borokra. Ez a rendkívüli, méltánytalan és váratlan helyzet jelentős káros hatást gyakorol valamennyi uniós bor globális kereskedelmére. Az USA emellett azzal fenyegetett, hogy a francia digitális szolgáltatási adóra (ún. GAFA-adó) válaszul 100 %-os *ad valorem* behozatali vámot vet ki a francia pezsgőkre.

(2) Az USA által kivetett behozatali vámok közvetlen és súlyos hatást gyakorolnak az uniós borkereskedelemre az USA piacán, amely mind az érték, mind az exportvolumen tekintetében az Unió legnagyobb exportpiaca a mezőgazdasági termékek és különösen a bor esetében. 2018-ban az USA-ba exportált uniós borok mennyisége összesen 6,5 millió hektolitert, értéke pedig 4 milliárd EUR-t tett ki. Az USA-ba irányuló uniós borexport jellemzően a globális uniós borexport értékének 30–40 %-át teszi ki.

(3) Az USA által kivetett megemelt behozatali vámok kártékony hatást fejtenek ki minden uniós borra, nem csak a megemelt behozatali vámok hatálya alá tartozó négy tagállamból származó csendes borokra. Az intézkedés hátrányosan érinti az USA piacán jelen lévő valamennyi uniós bor hírnevét és kereskedelmét. Egy bor hírnevét nemcsak a minősége határozza meg, hanem az ára, illetve az érzékelt ár-minőség arány is. Ez különösen az alacsony és a közepes árfekvésű borok esetében releváns, amelyekre abszolút értékben nagyobb hatást gyakorol a 25 %-os behozatali vám, mint a drágább borokra, melyeket olyan hozzáértő borkedvelők vásárolnak, akikre az áremelés nem hat visszatartó erővel. Az uniós borok az USA piacán más régiókból, például Dél-Amerikából, Ausztráliából vagy Dél-Afrikából származó borokkal versenyeznek. E kiélezett és intenzív versenyhelyzetet figyelembe véve az általános árszintek megítélésének jelentős szerepe van. Ha a fogyasztó tudatában van annak, hogy egyes uniós eredetű borok árát megemelt behozatali vám terheli, ez a helyzet negatív hatással lesz az uniós borok árszintjének

([1]) HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

általános megítélésére, és a fogyasztói keresletet más eredetű termékek felé tereli. Tekintettel az azonosított piaci következményekre és a termelők összbevételének csökkenésére, indokolt azonnali intézkedéseket hozni a behozatali vámok hatásainak kezelésére, amely intézkedések nem csak a behozatali vámok által közvetlenül érintett borokra, hanem az összes tagállamból származó valamennyi borra kiterjednek.

(4) A piaci stabilitás szempontjából az USA által bevezetett behozatalivám-rendszer nem minősül elszigetelt nemzeti intézkedésnek, amelynek hatása az USA-val folytatott kereskedelemre korlátozódna. A bor világpiaca olyan globális piac, ahol az USA-hoz hasonló fontos gazdasági szereplők által hozott egyedi intézkedések messzemenő következményekkel járnak a nemzetközi borkereskedelem egészére nézve. Az uniós borok egyik fontos célpiacán, például az USA-ban bekövetkező bármely kedvezőtlen változás elkerülhetetlenül hatással van más piacokra is, mivel az USA-ban túl magassá vált árfekvésük miatt nem értékesíthető termékeket máshova kell átirányítani. Következésképpen ezeken a másik piacokon a piaci feltételeket alaposan ismerő fogyasztók további nyomást fognak gyakorolni az árakra, és a verseny a szokottnál is jóval kiélezettebb lesz. Az USA által kivetett jelenlegi importvámok tehát nagy valószínűséggel világszerte az uniós borexport stagnálását idézik elő. A borágazati jelentések azt mutatják, hogy máris több jelentős, az USA piacára szánt francia borrendelést visszamondtak.

(5) Az uniós borpiacot 2019 folyamán sorozatos nehézségek sújtották, a borkészletek a 2009 óta regisztrált legmagasabb szintre emelkedtek. Ez a fejlemény elsősorban a 2018. évi rekordtermésnek, illetve az uniós borfogyasztás csökkenésének tudható be. Ha az USA által kivetett behozatali vámokkal érintett borokat nem sikerül az Unión kívüli exportpiacokon értékesíteni, az csak még nehezebb helyzetet idéz elő az uniós piacon, és még égetőbbé teszi a nehézségek leküzdését. Mindemellett a válságos helyzetet tovább súlyosbítja a behozatali vámok életbe lépésének időzítése. A behozatali vámokat 2019. október 18-tól kell alkalmazni, ami a 2019. évi szüreti és bortermelési évad közepére, illetve közvetlenül az év végi ünnepi időszak előttre esik; e két időszak pedig az uniós borágazat esetében az év két legfőbb értékesítési időszaka. Mindezek fényében a helyzet kezelése azonnali intézkedéseket követel meg.

(6) Az 1308/2013/EU rendelet 43. cikkében felsorolt borágazati támogatási intézkedések közül csak az említett rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés irányul közvetlenül az uniós borok harmadik országokban, versenyképességük javítása céljából folytatott promóciójára. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a promóciós intézkedés figyelemre méltóan hatékonynak bizonyult a harmadik országok piacainak meghódításában és a piaci pozíciók megszilárdításában. A promóció bizonyult a leghatékonyabb eszköznek az uniós borok harmadik országok piacain történő támogatása terén, mivel növelte hírnevüket és felhívta a figyelmet a minőségükre. A nemzetközi borpiac globális piac, és az uniós borok promóciója céljából harmadik országok piacain végzett műveletek minden uniós bor számára előnyösek. Emellett lehetőségeket teremtenek azok számára, akik a későbbiekben lépnek uniós borokkal az adott piacra. Az egyes promóciós műveletek „multiplikátorhatást" fejtenek ki az értékesítésre, mivel nem csak egy egyedi márkát vagy bortípust, hanem számos különféle bort vagy egész borvidékeket népszerűsítenek. Ezért létfontosságú folytatni, újabbakkal kiegészíteni és intenzívebbé tenni a promóciós tevékenységeket valamennyi piacon, hogy az USA piacán el nem adott borok megtalálják felvevőpiacukat, és hogy megóvjuk az uniós borok hírnevét az érintett egyéb piacokon, és ellensúlyozni tudjuk az árakra nehezedő nyomást.

(7) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők reagálni tudjanak az USA által bevezetett behozatalivám-rendszert követően az exportpiacokon világszerte kialakult rendkívüli körülményekre és kezelni tudják e kiszámíthatatlan és ingatag helyzetet, helyénvaló tehát – az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben [2] megállapított egyes rendelkezésektől való eltérés formájában – nagyobb rugalmasságot engedélyezni az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés végrehajtása során.

(8) Annak érdekében, hogy a kedvezményezettek fokozni tudják promóciós tevékenységeiket és megszilárdíthassák jelenlétüket a célpiacokon, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés keretében korábban már kiválasztott műveletekhez nyújtott támogatás időtartamát az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében meghatározott 5 éves maximális időtartamon túl meghosszabbíthassák. Egy ilyen intézkedés az USA piacán már jelen lévő és a behozatali vámok által közvetlenül érintett gazdasági szereplők esetében nagyobb fokú stabilitást és folytonosságot biztosít a promóciós műveletekhez. Ugyanakkor előnyös azon gazdasági szereplők számára is, amelyek más harmadik országok piacain folytatnak promóciós tevékenységet és így nem esnek az USA által bevezetett behozatalivám-rendszer közvetlen hatálya alá, de csak kemény küzdelem árán tudják megtartani pozícióikat a bor világpiacán frissen kialakult, kiélezett versennyel jellemzett, instabil helyzetben.

[2] A Bizottság (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 15.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programok tekintetében történő kiegészítéséről és az 555/2008/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 190., 2016.7.15., 1. o.).

(9) Az egyes projekteknek adott hosszabbítás azonban nem terjedhet túl a jelenlegi, 2019-től 2023-ig tartó programozási időszakon, azaz 2023. október 15-én véget kell érnie.

(10) Nagyobb rugalmasságot célszerű engedélyezni az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés keretében végzett műveleteken az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikke (1) bekezdésének megfelelően végrehajtott esetleges módosítások tekintetében. Annak érdekében, hogy a kedvezményezettek megfelelően és hatékonyan tudjanak reagálni a rendkívüli körülményekre, és szükség szerint módosítani tudják célpiacaikat, helyénvaló felhatalmazni a tagállamokat arra, hogy a vonatkozó szabályoktól eltérve akkor is engedélyezzék a célpiac megváltoztatását, ha ez a változtatás nincs összhangban a művelet eredeti céljával. Egy ilyen eltérés segítené az USA-ban jelenleg promóciós műveleteket végrehajtó kedvezményezetteket abban, hogy más piacokat is megcélozhassanak, és ezzel megelőzzék a további gazdasági veszteségeket. Emellett segítené azokat a kedvezményezetteket is, amelyek olyan egyéb harmadik országokban végeznek műveleteket, ahol az USA által bevezetett behozatalivám-rendszer érezteti hatásait, és amelyek éppen ezért máshová kívánják összpontosítani erőfeszítéseiket.

(11) Azon eshetőség elkerülése érdekében, hogy a rugalmasság lehetőségével élő és a célpiac megváltoztatása mellett döntő kedvezményezetteket esetleg szankciók sújthassák azért, mert nem hajtották végre az illetékes hatóság által eredetileg jóváhagyott művelet egészét, rendelkezni kell az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének (1) bekezdésétől való eltérésről is. Ez biztosítaná, hogy az e rendelet szellemében módosított egyedi intézkedések után járó támogatás kifizetésre kerüljön, amennyiben azokat maradéktalanul végrehajtották és alávetették az (EU) 2016/1150 bizottsági végrehajtási rendelet ([3]) IV. fejezetének 1. szakaszában meghatározott alkalmazandó ellenőrzéseknek.

(12) Az e rendelet által bevezetett két intézkedést egy adott harmadik országbeli piacon már jelen lévő valamennyi gazdasági szereplőre alkalmazni kell annak biztosítása érdekében, hogy azok azonos mértékű támogatásban részesüljenek az adott piacra újonnan belépőkkel, akik az (EU) 2020/132 bizottsági végrehajtási rendelet ([4]) értelmében a támogatható kiadások legfeljebb 60 %-ának megfelelő, nagyobb mértékű uniós hozzájárulásra jogosultak. A szóban forgó intézkedéseket az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti valamennyi borpromóciós műveletre alkalmazni kell, tekintet nélkül a népszerűsített borkategóriára, mivel az USA által bevezetett behozatalivám-rendszer valamennyi uniós bor hírnevére hatással van. Ráadásul igen nehéz lenne egyetlen promóciós műveleten belül elválasztani a csendes borokra vonatkozó tevékenységeket a más borokra vonatkozóktól, mivel a promóciós műveletek jellemzően nem csupán egy meghatározott kategóriának, hanem a termékek széles körének a népszerűsítésére irányulnak. Számos promóciós kampány egy adott régió összes borát vagy egy adott gazdasági szereplő által értékesített borok széles választékát népszerűsíti. A csendes borokat érintő és a más borokat érintő intézkedések promóciós kampányon belüli elkülönítése súlyos adminisztratív terhet jelentene, és aláásná a promóciós tevékenység pozitív hatásait.

(13) Ezért rendelkezni kell az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkétől, 53. cikkének (1) bekezdésétől, valamint 54. cikkének (1) bekezdésétől való eltérésről,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A rendelet hatálya alá tartozó termékkategóriák

Ez a rendelet az 1308/2013/EU rendelet VII. melléklete II. részének 1–9. és 15–16. pontja szerinti borok promóciójára alkalmazandó.

2. cikk

A támogatás időtartama

Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkétől eltérve és amennyiben az a művelet hatásait tekintve indokolt, az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés keretében egy adott harmadik országban vagy harmadik országbeli piacon egy adott kedvezményezett számára nyújtott támogatás időtartama az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében meghatározott ötéves időszakon túl, de legkésőbb 2023. október 15-ig meghosszabbítható.

([3]) A Bizottság (EU) 2016/1150 végrehajtási rendelete (2016. április 15.) a borágazatban megvalósuló nemzeti támogatási programok tekintetében az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása szabályainak megállapításáról (HL L 190., 2016.7.15., 23. o.).

([4]) A Bizottság (EU) 2020/132 végrehajtási rendelete (2020. január 30.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 45. cikkének (3) bekezdésétől a borágazati promóciós intézkedéshez való uniós hozzájárulás tekintetében történő eltérés formájában megvalósuló szükséghelyzeti intézkedés megállapításáról (HL L 27., 2020.1.31., 20. o.).

3. cikk

A jóváhagyott műveletek módosításai

Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok engedélyezhetik az 1308/2013/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti promóciós intézkedés keretében folyamatban lévő művelet kedvezményezettjei számára, hogy az illetékes hatóság értesítése útján az adott művelet célpiacának megváltoztatását kérelmezzék, még akkor is, ha ez a változás módosítja a művelet eredeti célkitűzését. A változtatásokhoz nem szükséges az illetékes hatóság előzetes jóváhagyása. Az értesítést a kedvezményezetteknek a tagállamok által meghatározott határidőn belül kell benyújtaniuk.

4. cikk

A támogatás kifizetése a végrehajtott egyedi intézkedések után

Az (EU) 2016/1149 felhatalmazáson alapuló rendelet 54. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, amennyiben egy már jóváhagyott művelet célpiacának megváltozásáról az illetékes hatóság e rendelet 3. cikkének megfelelően értesítést kapott, az e művelet keretében már végrehajtott egyedi intézkedésekre ki kell fizetni a támogatást, amennyiben azokat maradéktalanul végrehajtották, és alávetették az (EU) 2016/1150 végrehajtási rendelet IV. fejezetének 1. szakaszában előírt adminisztratív és – adott esetben – helyszíni ellenőrzéseknek.

5. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. január 30-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN